

**Uchwała Nr XXV/126/2004
Rady Gminy w Grzmiącej
z dnia 16 grudnia 2004 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2005 rok.

Na podstawie art.4¹ ust. 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147 poz.1231, Nr 167 poz.1372; z 2003 r. Nr 80 poz. 719 i Nr 122 poz.1143; z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 99, poz.1001, Nr 152, poz. 1597) oraz art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz.1591; z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz.558 Nr 113 poz 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806; z 2003 r. Nr 80 poz 717 i Nr 162 poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759) Rada Gminy w Grzmiącej uchwała co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2005 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grzmiąca.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XV/77/2004 Rady Gminy w Grzmiącej z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2004.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu przez rozplakatowanie w sposób zwyczajowo przyjęty.

**PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

W GMINIE GRZMIĄCA

NA 2005 ROK

Opracowanie: Pełnomocnik Wójta Gminy Grzmiąca ds.
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

I. STAN PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE GRZMIĄCA

Diagnozę dotyczącą skali problemów alkoholowych oraz innych współistniejących zjawisk patologicznych w środowisku gminy Grzmiąca opracowano ostatnio w październiku 2000 roku. Badania prowadzone były na poziomie I-ej i II-ej klasy gimnazjum oraz wśród dorosłych mieszkańców gminy. Wykonała je Pracownia Badania Rynku i Opinii Publicznej „Gryfeks” z Koszalina. Analizę, którą wtedy opracowano można uznać dzisiaj za równie aktualną.

Przypomnijmy niektóre dane z tego raportu:

1. Rozmiary problemów alkoholowych wśród młodzieży:

- 70% młodzieży przyznało, że piło piwo w ostatnim półroczu, z tego około 20% uczniów piło go więcej niż 5 razy,
- 27% uczniów piło wino 1-5 razy,
- około 40% uczniów sięgnęło po wódkę 1 do kilku razy (ok. 7% piło wódkę 6-20 razy)
- różne rodzaje alkoholu (najczęściej piwo) pili zarówno chłopcy jak i dziewczęta,
- co czwarty uczeń pił alkohol w swoim domu rodzinnym przy osobach pełnoletnich,
- 41% uczniów piło alkohol w klubach, dyskotekach, zabawach wiejskich,
- najczęstsze powody sięgania po alkohol to: dobra zabawa (23%), nie wiem (18%), bo to modne (9%), odreagowanie (7%), akceptacja kolegów (ok. 5%),
- aż 42% uczniów stwierdziło, że nie mają problemu, aby sami lub z pomocą dorosłych zaopatrzyć się w alkohol.

2. Rozmiary problemów związanych z narkotykami.

- 10% uczniów przyznało się, że paliło marihuanę, z tego 22% robiło to częściej niż 20 razy w ostatnim półroczu,
- ponad 3% uczniów miało sporadyczny kontakt z silniej działającym narkotykiem jak LSD lub ecstasy,

- podobnie ok. 4% uczniów sięgało po kleje, rozpuszczalniki, leki uspakajające,
- najczęściej proponowali narkotyki najbliżsi koledzy (28%) oraz dalsi znajomi (16%), rzadziej osoby postrzegane jako dealerzy (około 10%),
- najczęstsze miejsca zażywania narkotyków to: dyskoteka, park, dom kolegi pod nieobecność rodziców.

3. Rozmiary niktynizmu wśród młodzieży.

- około 48% uczniów sięgało już po papierosy,
- można stwierdzić, że 17% młodzieży ma już problem z paleniem papierosów, a następne 13% jest bliskie uzależnienia,
- co piąty uczeń przyznał, że może zapalić w domu rodzinnym za przyzwoleniem osób pełnoletnich,
- najczęściej młodzież pali w parku i na ulicy, domu kolegów, na dyskotece,
- palenie papierosów dotyczy w równym stopniu chłopców jak i dziewcząt.

4. Problemy wśród młodzieży związane z przemocą.

- 5,9 % uczniów spotkało się w ostatnim półroczu z napastowaniem seksualnym ze strony rodziców,
- 7,4 % uczniów spotkało się z podobnym napastowaniem ze strony kolegów,
- około 53% uczniów spotkało się z przemocą fizyczną ze strony innych uczniów, około 4% ze strony rodziców, około 6% ze strony nauczycieli.

5. Problemy alkoholowe wśród osób dorosłych.

- 58% respondentów uważa, że alkohol jest towarem jak każdy inny i można nim handlować bez ograniczeń,
- 39% badanych uważa, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż zawarty w wódce, a 35% nie wie jak to z tym jest,
- 46% badanych uważa, że popełnienie przestępstwa pod wpływem alkoholu nie powinno mieć wpływu na karę,
- 23% pytanych stwierdza, że w gminie są miejsca, gdzie nielegalnie sprzedaje się alkohol (tzw. meliny),
- ponad 50% badanych osób piło alkohol w ostatnim tygodniu (najczęściej wino i piwo),
- 6% uważa się za abstynentów,

- 57% osób kupiło w ostatnim tygodniu wino, 48% – piwo, i 38% kupiło wódkę,

Szkody u osób pijących:

- 1) samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu – 2-3% populacji (w gminie Grzmiąca statystycznie jest ok. 150 osób uzależnionych od alkoholu)
- 2) uszkodzenie zdrowia u osób dorosłych nadmiernie pijących – 5-7% populacji (w gminie Grzmiąca statystycznie jest około 390 osób nadmiernie pijących)
- 3) uszkodzenie rozwoju psychofizycznego i utrata możliwości kariery edukacyjnej u upijających się nastolatków,
- 1) zwiększenie kosztów leczenia z tytułu występowania zdrowotnych skutków nadużywania alkoholu (marskość wątroby, trzustki, niewydolność nerek, choroby serca itd.).

Szkody występujące u osób w rodzinach alkoholowych:

- 1) schorzenia somatyczne spowodowane chronicznym stresem,
- 2) zaburzenia emocjonalne,
- 3) demoralizacja
- 4) zubożenie i obniżenie samowystarczalności socjalnej rodziny,
- 5) szkody związane z przemocą w rodzinach alkoholowych,
- 2) rozpad rodzin

W otoczeniu alkoholika żyją współmałżonkowie, rodzice, dzieci, którzy doznają powyższych szkód. Jest to ok. 8% populacji. W gminie Grzmiąca z powodu osób nadużywających alkohol cierpi statystycznie ok. 450 osób z najbliższej ich rodziny.

Szkody w środowisku pracy:

- 1) choroby i wypadki,
- 2) obniżenie wydajności pracy problemy dyscyplinarne, utrata pracy,
- 3) alkoholowa patologizacja populacji bezrobotnych

Naruszanie prawa przez osoby nietrzeźwe:

- 1) przestępczość osób pod wpływem alkoholu,
- 2) prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym i zmniejszenie poziomu bezpieczeństwa na drogach,
- 3) używanie przemocy wobec najbliższych

4) alkoholowe zaburzenia zachowania w miejscach publicznych

Na wzrost wyżej przedstawionych wskaźników wpływają dodatkowo takie czynniki jak wyższy stopień bezrobocia czy ubóstwo.

- według danych z GOPS Grzmiąca, obecnie ok. 28 % rodzin naszej gminy korzysta z pomocy socjalnej,
- wskaźnik bezrobocia w naszym rejonie jest znacznie wyższy niż w innych rejonach kraju.

II. CELE PROGRAMU I OPIS ZADAŃ

Trudno jest ostatecznie i jednoznacznie rozwiązać problemy alkoholowe. Można natomiast zmniejszyć rozmiar tych, które już występują i zapobiegać powstawaniu nowych.

Najbardziej oczekiwane i najtrwalsze efekty można osiągnąć przez szeroko pojęte działania profilaktyczne. Polegają one na przeobrażeniu sposobu myślenia, budowaniu w człowieku od najmłodszych lat prawidłowego systemu wartości, uczeniu go, że problemy i porażki są nieodłączną częścią sukcesu. Niepowodzenia to okazja do nauczenia się czegoś nowego, okazja do lepszego poznania siebie i innych w trudnych sytuacjach.

Ważne jest również budowanie właściwych postaw społecznych wobec problemów alkoholowych oraz zachęcenie do aktywnego reagowania na nieprzestrzeganie prawa w tym zakresie..

Rada Gminy Grzmiąca widząc zagrożenia wynikające z nadużywania alkoholu przyjmuje niniejszy program jako wytyczną przy podejmowaniu działań zmierzających do zapobiegania i przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie gminy Grzmiąca. Program jest realizowany przez pełnomocnika wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wydatki z budżetu Gminy na realizację programu mają na celu:

- 1) Zmniejszenie ilości spożywania alkoholu i zażywania innych substancji uzależniających przez młodzież na terenie gminy.

Metody:

- wdrażanie nowoczesnych programów profilaktyki i metod uczenia postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu,

- stwarzanie możliwości korzystania z alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez młodzież,
- edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji wobec środków uzależniających,
- ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez nieletnich

2) Zmniejszenie nowych przypadków uzależnienia.

Metody:

- współpraca ze służbami medycznymi w zakresie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależniania,
- uczenie osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia.

3) Zmniejszenie śmiertelności i degeneracji psychofizycznej osób uzależnionych oraz udzielanie pomocy ich rodzinom.

Metody:

- zwiększenie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania wynikających z nadmiernego picia,
- zapewnienie dostępności i zwiększenie skuteczności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych i samopomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin,

4) Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Metody:

- wdrażanie do życia społecznego i gospodarczego zasad:
 „alkohol nie jest takim samym towarem jak inne produkty”
 „alkohol nie jest ani lekarstwem ani pokarmem”
 „używanie alkoholu jest grą z oszustem”
- propagowanie powściągliwości i samoograniczenia w spożywaniu alkoholu jako wzorców postępowania, charakterystycznych dla grup społecznych o wysokim prestiżu,
- promocja zdrowego stylu życia i trzeźwości,

5) Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.

Wykonanie powyższych celów zamyka się w zadaniach:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Realizacja zadania nastąpi poprzez:

- 1) Kontynuację działania Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, a więc zapewnienie podstawowej oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (najbliższej rodziny) i podnoszenie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego.
- 2) Informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych i ich rodzin (ulotki, plakaty, rozmowy indywidualne, zebrania)
- 3) Wspieranie środowisk samopomocowych oraz dofinansowanie bieżącej działalności miejscowego klubu abstynenta,
- 4) Kierowanie na specjalistyczne badania (lekarz biegły), w celu ustalenia zależności od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
- 5) Wnioskowanie do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
- 6) Wspieranie programu wczesnego rozpoznawania i interwencji wobec nadmiernie pijących pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej.
- 7) Finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla wybranej grupy dzieci - opłata prowadzącego, materiały pomocnicze oraz środki żywnościowe.
- 8) Inne działania realizowane w zależności od atrakcyjności wpływających ofert i stanu środków finansowych.

2. Prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej na rzecz dzieci, młodzieży oraz rodziców.

Realizacja zadania nastąpi poprzez:

- 1) Organizowanie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych. Nowoczesne programy profilaktyczne zastępują popularne wcześniej pogadanki. Program profilaktyczny to zorganizowana forma pracy realizowana w sposób systematyczny, gdzie prowadzący po uprzednim

przeszkoleniu wykorzystuje przygotowane przez specjalistów konspekty zajęć. Programy prowadzone są metodami aktywnymi. Poprzez aktywność uczestniczących dokonuje się zmiana ich przekonań a potem zachowań.

- 2) Dofinansowanie innych działań profilaktycznych realizowanych przez szkoły naszej gminy
- 3) Szkolenia nauczycieli i innych grup zawodowych.
- 4) Edukacja ogółu społeczeństwa poprzez rozdawanie broszurek, ulotek, przy okazji wywiadówek, na imprezach sportowych, w rozmowach indywidualnych itp.
- 5) Finansowanie nagród w konkursach edukacyjnych poszerzających wiedzę o alkoholu i narkotykach oraz promujących zdrowy styl życia.
- 6) Dofinansowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu:
  - sportowe zajęcia pozalekcyjne o charakterze profilaktycznym,
  - dofinansowanie wypoczynku dzieci (z programem profilaktycznym),
  - dofinansowanie materiałów na funkcjonowanie świetlic,
  - inne, w miarę posiadanych środków finansowych.

Podjęcie w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działań związanych z realizacją zadań edukacyjnych i profilaktycznych ma na celu:

- skłonienie do osobistych postanowień o unikaniu ryzykownego picia alkoholu,
- zmianę przekonań o powszechności picia alkoholu,
- dostarczenie wiedzy na temat alkoholu i konsekwencjach jego nadużywania.

3. Polityka w zakresie obrotu napojami alkoholowymi.

Alkohol jest specyficznym i odmiennym od innych produktów towarem, wymaga więc specyficznych regulacji prawno-administracyjnych oraz finansowych.

Nasz program przewiduje następujące działania dotyczące przestrzegania prawa w zakresie obrotu alkoholem:

- 1) regularna kontrola podmiotów handlujących alkoholem,
- 2) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ (zakaz reklamy alkoholu), art.15 (zakaz sprzedaży

alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt i pod zastaw) i innych określonych w art.18 p.10 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35 poz.230 z późniejszymi zmianami) i cofanie zezwolenia w przypadku złamania powyższych przepisów,

- 3) występowanie Gminy przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach łamania zakazu reklamy oraz sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym na kredyt i pod zastaw,
- 4) szczegółowa ewidencja wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 5) rozpowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat przepisów prawa związanych ze sprzedażą alkoholu (konkursy)
- 6) prowadzenie kampanii edukacyjnej wśród sprzedawców, że alkohol nie jest zwykłym produktem spożywczym,
- 7) informowanie ogółu społeczeństwa o regulacjach prawnych dotyczących obrotu napojami alkoholowymi w celu pozyskania przychylności społecznej i sojuszników na rzecz prowadzonych akcji

4. Działania Gminnej Komisji w zakresie przewidzianym ustawą.

Do zadań komisji w szczególności należy:

- 1) współpraca przy konstruowaniu projektu Gminnego Programu PiRPA z pełnomocnikiem wójta gminy,
- 2) wspieranie pełnomocnika wójta w realizacji gminnego programu a także aktywna współpraca z indywidualnymi realizatorami poszczególnych zadań,
- 3) opiniowanie wniosków dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu,
- 4) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
- 5) prowadzenie spraw o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- 6) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w rodzinach alkoholowych,
- 7) ciągle poszerzanie wiedzy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania

problemów alkoholowych.

8) popularyzowanie nowoczesnej wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W realizacji gminnego programu będziemy współpracować i wspomagać działania podejmowane przez instytucje związane bezpośrednio z problemami alkoholizmu (GOPS, Policja, Służba Zdrowia, szkoły, inne) oraz przez osoby zaangażowane w realizację poszczególnych zadań programu jak i wspierać każdego, komu leży na sercu pomaganie ludziom uwikłanym w problemy alkoholowe.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Grzmiąca na rok 2005.

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymają wynagrodzenie brutto za poszczególne rodzaje prac związanych z działalnością komisji:

- 1) za posiedzenie komisji : - członkowie miejscowi – 56 zł,
- członkowie dojeżdżający – 65 zł,
- 2) za jedną kontrolę - pod względem przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi w min. 4 - ech punktów sprzedaży alkoholu – 65 zł,
- 3) za jedną kontrolę dotyczącą zasad sprzedaży alkoholu na dyskotece – 65 zł,
- 4) za przeprowadzenie wywiadu środowiskowego na potrzeby Komisji:
- za wywiad miejscowy – 35 zł,
- za wywiad w terenie – 45 zł
- 5) za prace organizacyjno-techniczne i pomocnicze (np.dyżury, organizacja konkursów, wizyty motywacyjno-interwencyjne w rodzinach alkoholowych, inne w miarę potrzeb) – 15 zł/godz.

2. Wynagrodzenie powyższe jest obciążone podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

III. PRELIMINARZ WYDATKÓW NA REALIZACJĘ ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2005 ROK

1. Działania zwiększające dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin.

- Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu. Punkt obsługiwany będzie przez panią mgr Helenę Krysztopanis – certyfikowaną specjalistkę terapii uzależnień

Czas realizacji: styczeń - grudzień 2005 rok.

Czas pracy: jeden raz w tygodniu przez 3 godz.

Lokalizacja: Grzmiąca - „Dom szkoleniowy” I piętro

Koszt wynagrodzenia dla terapeuty (umowa-zlecenie):

3 godz. x 45 zł x 50 tyg. **6750 zł**

- Wynagrodzenie dla biegłych sądowych **1000 zł**
- Zwrot kosztów podróży na terapię i na zjazdy **2000 zł**
- Ogrzewanie Punktu Konsultacyjnego i Klubu Abstynenta. + opłata za wodę
45m² x 3,86 x 12 m-cy + 50 zł woda **2140 zł**
- Energia elektryczna **200 zł**
- Inne wg potrzeb **1000 zł**
- Zajęcia socjoterapeutyczne – wynagrodzenie prowadzącego
2 godz. x 25 zł x 45 tyg. **2250 zł**
- Materiały do zajęć socjoterapii i na świetlice **500 zł**
- Produkty żywnościowe na potrzeby zajęć socjoterap.

20 dzieci x 2 zł x 45 tyg.

1800 zł

2. Prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej na rzecz dzieci i młodzieży oraz nauczycieli i rodziców.

- Programy profilaktyczne **2531 zł**
- Szkolenia nauczycieli i innych grup zawodowych **1000 zł**
- Sportowe zajęcia pozalekcyjne o charakterze profilaktycznym - wynagrodzenie prowadzącego 3 godz. x 45 tyg. x 14 zł/godz **1900 zł**
- Materiały do realizacji zajęć pozalekcyjnych **100 zł**
- Inne działania profilaktyczne wg potrzeb **1000 zł**
- Ubezpiecz. społeczne i FP od umów zleceń **354 zł**
- Nagrody dla uczestników konkursów **2600 zł**
- Dofinansowanie wypoczynku dzieci z progr. profilakt. **2500 zł**

3. Działania Gminnej Komisji i Pełnomocnika Wójta

- Koszty szkoleń **1000 zł**
- Wynagrodzenie dla członków komisji **5600 zł**
- Materiały biurowe + komputer **1700 zł**
- Prenumerata, opłaty pocztowe **200 zł**
- Delegacje służbowe pełnomocnika **150 zł**
- Wynagrodzenie pełnomocnika + pochodne **14725 zł**

Preliminowane koszty realizacji Programu

(zestawienie zbiorcze)

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej	17 640 zł
2. Działalność edukacyjna i profilaktyczna	11 985 zł
3. Działalność komisji i pełnomocnika	23 375 zł
-

Razem

53 000 zł